

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

No[n] reddes Deo quæ Dei sunt, si quid Cæsari vel cuiqua[m] reddas non
propret Deu[m]. Hac hebdomada, consideranda occurrunt Caput
undecimum Matthæi & decimum Lucæ, ex quibus quomodo sit
componendus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

dominationes & servitutes à sua providentia legibus, alienas esse voluisse.

Quia tamen in aliud sæpe declinatur extremū, ut reddendo Cæsari quæ sunt Cæsaris, politice potius id fiat quam Christianè: vel præcedenti jungenda est sequens Veritas, vel separatim denuntianda:

Non reddes Deo quæ Dei sunt, si quid Cæsari vel cuiquam reddas, non propter Deum,

RATIO EST evidens, quia non reddes Deo quæ Dei sunt, nisi te tuaque omnia plene illi reddas. Sed si quid non propter Deum Cæsari vel cuiquam reddas, non te tuaque omnia plene Deo reddes. Ergo nec reddes Deo quæ Dei sunt: seu potius, ut quæ Deo debes, reddas, nihil prorsus reddendum est aliis quod non propter Deum reddas.

L P U N C T U M.

Deut. 5

QUOD sæpe aliis, tum verò hic opportunè divinum hoc Moni tum nobis proponendum: Non declinabitis neq. ad dexteram, neq. ad sinistram: sed per viam quam præcepit vobis Dominus Deus vester, ambulabitis. Sicut enim per defectum peccares non reddendo Cæsari quæ sunt Cæsaris, aut cui libet proximo quæ sunt eius: sic per excessum in his reddendis debitis peccari posset, & quidem tripliciter, nempe in substantia, in modo, & in fine.

Hom 71. in Martib.

In substantia peccaretur si quid iustus vel sponte faceres quod divinitus repugnaret legi, tunc enim excederes debitum quod nullum esse potest contra Deum; Unde aptè sanctus Chrysostomus: cum audis reddenda esse Cæsari quæ sua sunt, illa solum dici non dubita qua pietati ac religioni non officiant: Nam quod fidei aut virtuti obest, non Cæsaris sed Diaboli tributum ac vengegal est. Sic universim de cunctis Superioribus tam Ecclesiasticis quam Politicis, sive sæcularibus sanctus affirmat Basilius: Si quid sit quod à Superiore ex mandato Domini dicatur, aut cum mandato conveniat, in eo licet mortem cum minis intentatam habeat, nihilominus obedientiam servari convenire. Sin contra aliquid præter mandatum est, aut aliqua ex parte mandato adversatur, id licet Angelus de caelo, aut de Apostolis aliquis imperet, licet vitam promittat aut mortem minatur, nullo pacto admittendum est, cum Apo-

In reg. brevior.

stolus dixerit, licet nos ipsi aut Angelus de caelo evangelizet vobis præter id quod evangelizavimus vobis, anathema sit.

Deinde, in modo peccaretur si quæ sunt aliquam moderatè reddenda, tu nullo servato modo profunderes, ac plura quam exigeretis, vel bona vel honorem, vel vitam intempestivè prodigeres, quales illi mundani sunt qui ut mundo placeant, nullis parant impensis, qui ponunt fortuna mensam & bibunt super eam, inquit Prophetæ.

Tertiò denique, quod frequentius est, & quod minus cavetur, per excessum, in fine peccatur, quando quæcumque sint quæ Superiori reddantur obsequia, non redduntur propter Deum, licet sint debita, licet debito reddantur etiam modo, sed tamen finis est perverfus aut merè humanus ac naturalis, qualem haberent Ethnici & Pagani; Tunc non modo nil apud Deum promeretur, sed Deo rapis quæ Dei sunt, & quidquid aliud Deo reddas, numquam sua Deo reddes, nisi hoc opus aut obsequium quod Superiori reddis, reddas propter Deum.

Quæ certè Veritas accuratius expendi debet quam hic declaratur, nam & fructu est uberrima, & ex paucis quæ suggerentur facile est uberius progredi; aut ex multis quæ jam supra dicta sunt in hanc propè materiam, non est difficile quod est affinis, huc transferre. Sic autem breviter quæ propositæ rei summa est, demonstratur: Numquam reddes Deo quæ Dei sunt, nisi te tuaque omnia Deo reddas. Cum enim te tuaque omnia sic Deo debeas, tamquam ea quæ Dei sunt, quid clarius quam quod asseritur te non redditurum Deo quæ sunt Dei, nisi te tuaque omnia Deo reddas? Aut te nega totum esse Deum; aut quæ sunt Dei, non esse reddenda Deo: vel concedas necesse est quod inferitur. Nam si hæc duo vera sunt, quod sis Dei totus, & quod reddenda Deo sint quæ sunt Dei, profectò numquam negare poteris te alterius Deo redditurum quin te ipsum illi totum reddas. Quantum enim de te referabis quod non reddideris, tantum restabit de his reddendis quæ Dei sunt, & illud quod restabit tam stricte debes reddere quam quid aliud quod dederis.

Vide in 1. parte, Die 4. Januarij, ubi hæc declaratur Veritas:

Aut nullam vitæ partem, aut totam Deo debes.

II. PUN-

II. PUNCTUM.

SED si quid non propter Deum, Cæsari, vel cuiquam reddas, non te suaque omnia plenè Deo reddes.

Quid est enim se suaque omnia plenè Deo reddere? Non est profectò non est illa projicere; non illa pauperibus erogare: non est illis se omnino abdicare. Nam paucorum ista sunt, nec de præcepto ullo imposita; cum ramen sit omnium hominum se suaque omnia Deo reddere, sicut est omnium diligere Deum ex toto corde, tota mente, totaque anima, Quid est ergo se totum reddere? Considera vehementer, & vide num sit aliud quàm se in nullo quærere, quàm unum in omnibus Deum sibi proponere tamquam finem, quò quidquid agis referas vel immediatè ut dicitur, vel mediatè sive relativè, non sistendo in illis humanis finibus quos ex prava concupiscentia sibi præfigunt homines, vel ut honores consecèntur, vel voluptates, vel vitæ commoda temporalis.

Hoc est, inquam, ita se totum suaque omnia Deo reddere, ut nisi hoc sit, quidquid tandem agas, nihil reddas. Nam si vel omnibus tuis abdicatis te totum Deo consecrasses, non tamen propter Deum, plenè nil ageres, contràque is qui sua omnia sic retinet, ut tamen nullis vellet uti nisi purè propter Deum, rem profus conficere, & se suaque omnia sic Deo daret, Adeo verum est, rem totam in hoc uno verti, ut sive quid actu & effectu dones vel non dones, Deum unum spectes. Quod luculentè Apostolus exhibebat cum diceret: *Et si distribuero in cibos pauperum, omnes facultates meas; et si tradidero corpus meum ut ardeam; Charitatem autem non habuero, Quæ scilicet, illa propter Deum agam, nihil mihi prodest.* Et alibi etiam expressius: *An quæro hominibus placere? Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.*

Jam verò si quid non propter Deum Cæsari vel cuiquam reddas, nonne vides te non istum habere finem, te non illam habere charitatem, te non illud habere quo uno constat quod dicitur *se totum Deo reddere*? Nam si non propter Deum id agis, agis propter teipsum; quidquid aliud humanum spectes, teipsum spectas in Cæsare, in delatis officiis, in cultu reddito, præstitaque servitute, tuum ibi videlicet intuentis lucrum vel damnum, tuam ibi fortunam fabricaris, tuum tibi decus ac vitæ commoda statuis. Nonne est ita? Nonne hic est communis homi-

nū status? At quæso te, quid de hoc statu sentist an dices eorum esse statum qui se suaque omnia Deo reddant? Itane aulicos illos dices se totos dare Deo qui nihil aliud spectant quàm quæ mundus suggerit, quam quæ cupiditas appetit, quàm quæ Deus spernit?

Nec dicas, illos non esse religiosos quorum illud est proprium sic vacare Deo, ut nihil aliud spectent. Jam enim tibi responsum est, non esse tantum religiosi viri: Deum spectet in omnibus, sed cujuslibet hominis Christi-ani, quæ is lege tenetur ex tota Deum anima diligere, quod nihil aliud est, authore Deo Thoma, quam se totum Deo dare, ut diximus.

Et ne à proposito longius aberremus, nonne sic apertè Apostoli cum deferendam illam quæ supremis debetur Potestatibus præcipiunt obsequentiam, nonne id expressis addunt verbis, ut propter Deum deferatur! Nonne hæc sunt Principis Apostolorum manifesta: *Subiecto igitur estote omni humana creatura propter Deum, sive regi quasi præcellentis, sive aliis quos ibi memorat ducibus? Nonne sic conformiter Coapostolus Paulus? Servi obedite Domini carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis vestri sicut Christo, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate servientes sicut Domino, & non hominibus.* Audisne ut semel ac iterum idem repetat, ne quid super sit dubij quin probè si velis intelligas, quod si Cæsari servis ut Cæsari tantum placeas, non servis Deo, non rejilli reddis, quia tantum de te reservas in illo fine quantum in illo quidvis aliud respicis quod ad Deum non referas. *Serviantur Rom. 13 creatura potius quam Creatori!*

III. PUNCTUM.

SIC itaque non reddes Deo quæ Dei sunt, si quid Cæsari vel cuiquam reddas, non propter Deum.

Hic enim tria tam arcto nexu simul inter se juncta reperiuntur, ut unum ab alio distungi nequeat. Primum est, te totum esse Dei. Secundum est, te totum Deo numquam redditurum, nisi te toto Deum spectes. Tertium denique, te toto Deum non spectare, si quid aliud præter Deum, quo sensu dictum est, quæras & spectes. *Hic funiculus triplex, qui difficile rumpitur, & tam multis jam probatum habes infra designatis locis, ut nihil restet quàm ut praxis illa commendetur, quæ Deo*

1 Cor. 13.

Gal. 2.

Suprà.

Ephes. 6.

Rom. 13.

Ecc. 4.

Deus

Deus in Cæsare, Cæsar in Deo consideretur. Non potest autem aptius commendari quam si diligenter expendas, quanta inde in Deum, in Cæsarem, & in teipsum redundant commoda vel incommoda.

Deus quidem ita latius colitur quando in Cæsare colitur: sed nisi tum colatur Deus, quantum inde putas honori divino detrahitur? Si enim à cultu Cæsaris absit Deus, absit à corde colentium Cæsarem, absit ab eorum gestis rebus, absit ab eorum vita. Quid porro divinitati gravius, cum præferim ita toti sumus Dei, ut nihil planè restet quod vel nostrum sit vel cujusquam esse possit nisi quantum ille permittit aut jubet? unde fit ut quia sanctum Patris & matris odium imperat, sic illo planè sunt habendi odio quod imperat: & quia vetat inimicorum odium, sic proflus est cohibendum ut vetat, & tantum illi diligendi, quantum ille præcipit cujus est ita totum cor nostrum, atque omnes eius motus & affectus tam absoluto jure ut aliter eos movere, nobis non liceat quam ex uno ejus nutu. Et tamen nostri minimam vix illi partem concedimus, & invito illo quod in nobis est melius, nobis usurpamus aut aliis tradimus! *Hæcine reddi Domino!* Deinde vero si cur Cæsar tantò fidelius colitur, quantum religiosus in Domino, sive in ipso Dominus attenditur; sic planè si Deum inde separes, jam non ipse Cæsar: sed in Cæsare, fors & fortuna colitur.

Denique quis non videat quantæ sit frugis & æternæ utilitatis, sic spectare Deum in omnibus, sic in illis quæ à Deo magis aliena videntur, Deum tamen inquirere & invenire! ut è contra quanti sit detrimenti, tam multis in vitæ actibus sua Deum defraudare gloria, seque cor præsentibus gratiæ meritis, & futuris Gloriæ gradibus excludere quot mereri potuisses, si meritis ac operi Deum finem adjunxisses!

HAC HEBDOMADA, sic componendum esse animum inter adversa & prospera, ut nec illis deprimatur, nec istis extollatur, docebant quæ consideranda occurrunt ex Capite undecimo sancti Matthæi, & decimo sancti Lucæ.

O frustra positos tot labores! quàm verè de his dici possit quod de temporibus ægyptiæ sterilitatis & famis: *de voratis & consumptis prioribus, nullum saturitatis didere vestigium. Consumit enim fames omnem terram, & abertatis magnitudinem perdit inopia magnitudo.* Plura submittantur cognatæ his Veritates:

Magis tenemur omnes affectu nostra relinquere, quàm effectu Apostoli.

Nisi diligenter advertas, stulto labore consumeris.

In 1. p. Feria 3. & Sabbato Hebdom. 2. post Epiphaniam.

Non est minus perfectæ mortificationis, bene uti rebus, quàm omnino non uti.

In 1. p. Fer. 4. Hebdom. 5. post Epiphaniam.

Sicut à Deo, sic ad Deum.

In 2. p. Dominica 4. post Pascha.

Quò minus potes reddere quæcumque debes, eò magis debes reddere quæcumque potes.

In 3. p. Feria 2. Hebdom. 1.

Non tam spectatur quid dones Deo, quàm quid non dones.

In 3. Fer. 6. Hebdom. 8.

Vide & Dom. 14. Atque in hac 4. p. Dominicam 17. ubi plura his affinia.